

Geen orgel in de wereld is veilig voor Jan Wiechers

Door Peter Nefkens

Jan Wiechers, 50 jaar organist

ze Wiechers in Dwingeloo, maar dat hoort natuurlijk ook zo bij een (deels teruggetreden) directeur van een grote meubelzaak. Jan Wiechers biedt gastvrij een stoel aan en steekt van wal. Dit keer echter niet over zijn levenswerk, de WoonOase. Nee, aanleiding is nu het 'afscheid' als organist van de gereformeerde kerk in Dwingeloo, waar de bijna 65-jarige in totaal vijftig jaar voor de muzikale begeleiding van de kerkdiensten zorgde. Vijftig jaar, een halve eeuw!

De levensvreugde straalt van Jan af als hij over zijn muzikale activiteiten spreekt. Met dank aan zijn vader Hilbert, want die sleepte zijn zoon er met de haren bij. 'Hij was fervent zanger, maar kon door een ongeluk niet zelf spelen. We hadden zo'n Amerikaans traporgel waar ik voor hem op moest spelen. Ik heb eigenlijk nooit echt les gehad, maar ik ben hem er dankbaar voor dat hij me meegesleept heeft', zegt Jan nu. De organist stelt zich bescheiden op en vindt dat hij maar een amateurje is. 'Ik kan geen technisch moeilijke stukken spelen, ik doe het allemaal met gevoel'. En dat is typerend voor de mens Jan Wiechers, een gevoelsmens die precies weet wat te doen.

Zoals vader Hilbert hem bij de muziek sleepte, zo werd Jan op 15-jarige leeftijd al voor de leeuwen in de kerk gegooid. Het was tweede pinksterdag 1949 en verantwoordelijk daarvoor was de koster. 'De organist was er niet en toen werd ik ter plekke uit de kerk gehaald. 'Jij moet spelen', zei de koster. Met wat hulp is dat inderdaad gebeurd'. Het was het begin van een carrière in de kerk, maar dan wel een die alleen met een flinke do-

DWINGELOO — Bij binnenkomst laat hij enthousiast de vernieuwde inrichting van zijn huis zien: de moderne kleurstelling en de nieuwe inrichting.

Het ziet er weer keurig uit daar in huis, maar dat hoort natuurlijk ook zo bij een (deels teruggetreden) directeur van een grote meubelzaak. Jan Wiechers biedt gastvrij een stoel aan en steekt van wal. Dit keer echter niet over zijn levenswerk, de WoonOase. Nee, aanleiding is nu het 'afscheid' als organist van de gereformeerde kerk in Dwingeloo, waar de bijna 65-jarige in totaal vijftig jaar voor de muzikale begeleiding van de kerkdiensten zorgde. Vijftig jaar, een halve eeuw!

sis plezier zo lang kon voortduren.

Moderne gemeente

Negen dominees maakte Jan mee en allemaal wilden ze hun stempel op de kerkelijke gemeenschap drukken. 'Onze kerk kreeg heel veel kandidaten dus moesten we steeds opnieuw beginnen. De jonge predikanten hadden hele moderne ideeën. De Dwingeler kerk was dus een moderne gemeente', concludeert Wiechers.

Hij deed het werk van organist altijd met veel plezier en zal dat ook na maandag nog af en toe blijven doen, als reserve-organist voor het geval iemand uit het kwartet Piet Brinksma, Truus Bruulasma, Trudy Vos en Ronald Knol niet kan. Er staan inmiddels al vijf invalbeurten gepland.

Jan Wiechers herinnert met plezier de vele trouwplechtigheden. Hij koppelde als slim zakenman de verkoop van meubels (de firma Wiechers was eerst alleen actief in textiel en ging met trouwparen naar de groothandel toe, Jan kreeg provisie) aan een gratis optreden op de bruiloft van vele trouwlustigen. 'Dan speelde ik 's avonds op de accordeon gezellige

liedjes, heel wat anders inderdaad dan ik de kerk'.

De andere kant waren natuurlijk de begrafenissen. Verdrietig als een Dwingeler te grave werd gedragen. 'Dan is een organist heel belangrijk, die diensten kunnen heel indrukwekkend zijn. Je hebt ook met ongelukken te maken, jonge kinderen die sterven en dat geeft in een dorp als Dwingeloo een stuk betrokkenheid. Ik zit er niet als professional, maar als gevoelsmens'. De organist mag voor- en na de dienst zelf de muziek invullen, uiteraard gebeurt dat in overleg met de familie. 'Dan is het goed om in deze rumoerige tijd een kwartiertje te hebben om eens rustig na te denken'. Jan Wiechers zorgt dan voor passende muziek.

Vakantiegasten

Hij stopt als eerste organist, vooral omdat hij van mening is dat je moet stoppen als het nog mooi gaat. Bovendien wil hij af van die wekelijkse verplichting, ook al is het niet meer zo druk als in het verleden. In de tijd van het oude kerkgebouw speelde hij soms drie keer op een dag, omdat alle vakantiegasten ook naar de kerk wilden, maar er niet inpasten. Nu is het weer wat rustiger, omdat ook kerkdiensten op recreatiecentrum de Noordster plaatsvinden.

Drie orgels bespeelde Jan Wiechers. Het begon met een oud pijporgel met een klavier, acht registers en geen pedaal. Wat volgde was een tijdelijk elektronisch Johannesorgel. Het huidige orgel werd tien jaar geleden aangekocht. Het kostte 250.000 gulden, maar de kerk had het geluk dat oud-predikant Bremmer een bedrag van een ton naliet. Het orgel heeft een mooie klank en telt twee klavieren en twintig registers.

Er is geen orgel of piano veilig voor Jan Wiechers, waar ter wereld hij zich ook bevindt. In Zuid-Afrika bijvoorbeeld

beeld bespeelde hij een orgel met de organiste aan zijn zijde. 'Wilt u het niet overnemen'. Twee jaar later speelde hij twee diensten in Pretoria. De contacten met de mensen daar bestaan nog steeds, naar de tweede dienst in Pretoria kwamen zelfs vier soorten families Wiechers die in Zuid-Afrika wonen. Jan Wiechers bewaart fijne herinneringen aan die tijd. 'Ik heb daar wat oude bekende nummers gespeeld uit de bundel Johannes de Heer. Ze zijn niet zo modern daar, maar na de dienst werd het een hele happening'.

Het echtpaar Wiechers was ooit ook op Curacao en bezocht daar de kerk bij het regeringsgebouw met een prachtig orgel. 'We zijn daar 's morgens in de kerk geweest en ik vond dat ze daar zo ontzettend langzaam speelden. Ik wilde dat ik daar zat. Ik ben later naar boven gegaan en heb gevraagd of ik wat mocht spelen. Ik speelde wat snellere nummers en direct kwamen veel mensen terug in de kerk. De dominee vroeg mij toen of ik die zondag daarop wilde spelen. Tijdens de collecte had een aanwezig echtpaar uit de Achterhoek, dat al twintig jaar in de kerk in Dwingeloo komt, het gevoel met de ogen dicht daadwerkelijk in Dwingeloo te zijn. Toen zagen ze mij en riepen: verhip, hij is het ook nog'.

Het blijde mens Jan Wiechers wordt nog blijer als hij vertelt over zijn muzikalliteiten in het plaatselijke zorgcentrum de Weyer. Op zondagen vermaakt hij de bewoners met prettige, gezellige muziek. Hij rolde er zomaar in, mede na de aankoop van een orgel nu 26 jaar geleden. 'Directrice mevrouw Paulusma vroeg of ik daar niet eens op wilde spelen'.

Voor Jan Wiechers zit het er na maandag op, althans, voor het grootste deel. De invalbeurten zullen voor hem geen probleem zijn. Want helemaal loslaten, dat lukt niet.

● Jan Wiechers: 'Ik kan geen technisch moeilijke stukken spelen, ik doe het allemaal met gevoel'. (Foto: Frens Jansen)